

13-01-12 VALLDA DISKUSSIONSKLUBB

Makt spelar ingen roll

Det är nöjet med att diskutera som samlat gubbarna i över 100 år

Vallda diskussionsklubb är en av Kungsbackas mest udda företeelse. På 107 år har föreningen bara haft 88 medlemmar och alla har varit män.

Under årens lopp har stora frågor som järnväg mellan Släp och Gottskär, flykten från landsbygden, kärnkraft och EU-medlemskap avhandlats.

Men föreningen har aldrig haft någon egentlig makt.

_Det är ett sätt för gubbarna att träffas sju gånger om året. Det är alltid trevligt och vi kläcker många idéer, säger Osborne Hansson som är 71 år och varit medlem sedan 1974. Han är också den medlem som varit med längst. Även Bosse Isberg är ålderman och blev medlem 1981.

Idag finns föreningen bara till för sin egen skull. Men en gång i tiden hade den en funktion. Vid starten 1905 var Ortsbefolkningen inte speciellt talför i offentliga sammanhang utan prästen och storbonden var de enda som kunde föra ortens talan. Och det var något som länsskogvaktare Gustav Bond ville ändra på. Han tog därför initiativ till att bilda en förening där invånarna fick möjlighet att föra fram sina egna frågor och sådant som var viktigt för bygden. I stadgarna uttalas särskilt att medlemmarna skulle ”uppöva färdigheten i att leda förhandlingar och att framföra sina tankar”. Redan på det första mötet diskuterades hur ”fattigvården bäst blev anordnad”.

_Flera medlemmar satt även med i den kommunala stämman, motsvarande dagens kommunstyrelse, och eftersom det var den enda diskussionsförening som fanns i kommunen fick Vallda en viss makt. Bland annat hade vi skolkök och en Lantmannaförening tidigare än andra kommundelar, berättar Osborne Hansson. De 12 medlemmarna alternerade som värd för mötena och med värdskapet följde ordförandeskapet. Det bjöds alltid på middag och röktes cigarr. Dagen innan ett möte 1945 upphävdes tobaksransoneringen vilket fick Botolf Andersson att tända sig en cigarr på mötet. Eftersom han var ickerökare ansågs händelsen vara av vikt och fördes till protokollet.

För det mesta knöt diskussionerna an till händelser som inträffade på orten. När en brand uppstod i Bergens ladugård väcktes frågan om kommunens brandväsen och mötet förslög att Vallda skulle bilda egen brandkår med brandspruta och behövliga tillbehör. 1942 flyttade Lithander sin verksamhet till Kungsbacka och många unga flickor anställdes. Diskussionsklubben befarade att detta skulle komma att inverka

på karlarna på landsbygden så mötet beslöt tillsätta en kommitte som fick hand om frågan.

Ständigt återkommande ärenden de här åren var järnvägen, folkpensionering, Vallda sjukkasse, telefon, brevbäring, andelsmejeri i Vallda samt en automobilväg mellan Vallda och Onsala.

Släp, Särö och Vallda hade vid denna tid en gemensam kommunal stämma och i mitten på 1940-talet införlivades även de andra orterna i diskussionsföreningen vilket innebar att föreningen fick nya medlemmar från de norra kommunerna. En mycket stor fråga under 1950- och 1960 talet var kommunsammanslagningen. Alla frågor protokollfördes och de prydliga, handskrivna protokollen ända sedan 1905 finns bevarade än idag. I en pärm finns dessutom foton och uppgifter om alla som varit medlemmar. Och där i pärmen hittar jag min egen morfar som var medlem från 1960 fram till sin död 1969.

Formerna för mötet har inte ändrats under årens lopp. Det alterneras fortfarande bland medlemmarna och det bjuds fortfarande på middag vid varje möte. Men under senare år har säkerligen cigarrerna blivit färre och frågorna har dessutom lyfts upp till en mer nationell och internationell nivå. Ibland deltar inbjudna gästföreläsare. Volvo-Renaultaffären, husläkarsystem, bankkrisen, folkomröstning om EU-medlemskap och miljökatastrofen på Hallandsås är några frågor som avhandlats under senare år.

_Men vi diskuterar fortfarande vad som händer på orten. Exempelvis skall Eksta nu bygga en massa bostäder i Vallda och det har vi synpunkter på, säger Bosse Isberg.

Vallda diskussionklubb kommer troligtvis aldrig att få några kvinnliga medlemmar. Men det spelar kanske mindre roll eftersom föreningen numera mest finns till av kuriosa.

BOEL TÖPEL

